

Королюк Тетяна Олександрівна

**к.е.н., доц. каф. макроекономіки та
державного управління**

к. 257, 1 корп.

***E-mail:* Koroliuk.kneu@ukr.net**

РОЗДІЛ 1

РОЗДІЛ І. КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

ТЕМА 1

Консультування як вид професійної діяльності

- 1. Суть, види та необхідність консалтингу**
- 2. Макроконсалтинг фінансового управління: суть, об'єкт, предмет**
- 3. Роль консультування в управлінні фінансами**

1.

Суть, види та необхідність консалтингу

Праця

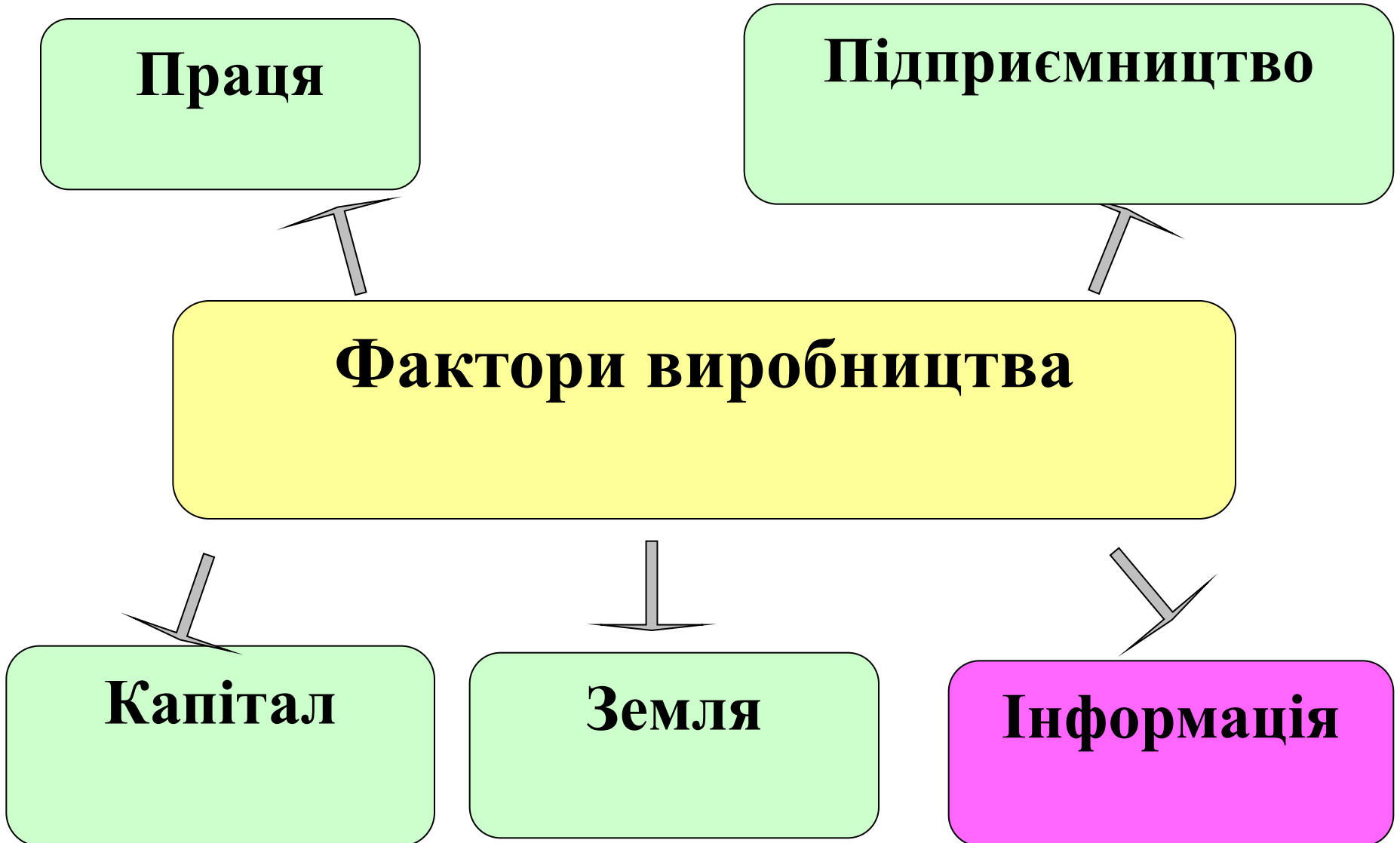
Підприємництво

Фактори виробництва

Капітал

Земля

Інформація

Консалтинг – це:

- вид інтелектуальної діяльності, основне завдання якої полягає в аналізі, обґрунтуванні перспектив розвитку і використанні науково-технічних та організаційно-економічних інновацій із врахуванням предметної сфери і проблем клієнта;
- форма надання незалежних порад, професійна допомога;
- підприємницька діяльність, яка здійснюється професійними консультантами і направлена на обслуговування потреб економіки і управління в консультаціях та інших видах професійних послуг;
- діяльність спеціалізованих фірм з організації виробництва знань, інформації, інструкцій чи положень, їх методичне оформлення, навчання ним, у т.ч. посередництвом консультування

Таким чином, **консалтинг** – це професійна, незалежна, переважно на комерційній основі діяльність з надання консультаційних послуг, що спрямовані на вирішення управлінських проблем

Управлінське консультування (management consulting) є видом консалтингової діяльності, що спрямований на надання допомоги у вирішенні управлінських проблем

Управлінське консультування – це науково-професійна діяльність консультантів зі створення інтелектуальних продуктів та надання незалежних професійних послуг, що покликані допомогти суб'єктам у реалізації організаційних цілей і завдань розвитку шляхом вирішення управлінських і ділових проблем, виявлення і використання нових можливостей, упровадження змін і навчання.

Управлінські консалтингові концепції

Концепція	Рік	Консалтингова компанія/автор концепції
Портфельний аналіз	1976	The Boston Consulting group / Б.Хендерсон
5 конкурентних сил	1980	Monitor Company / М.Портер
Аналіз ланцюга створення цінності (вартості)	1985	Monitor Company / М.Портер
Ключові (стрижневі) компетенції	1990	Harvard/ Michigan/ Strategos/ Г.Хамел та К.Прахалад
Утримання покупця	1990	Bain & Company / Ф.Рейчелд
Скорочення часу циклу	1990	The Boston Consulting group / Д.Столк
Масова кастомізація	1992	Strategic Horizons LLP / Д.Пайн, Д.Гілмер
Реінжиніринг бізнес-процесів	1993	CSC / М.Хаммер та Дж.Чемпі
Економічна додана вартість (EVA)	1993	Stern Stewart / Д.Стюарт
Міграція цінності	1996	Mercer Management Consulting (Corporate Decisions, Inc.) / А. Сливоцький
Теорія співробітництва конкурентів	1996	Harvard and Yale / А.Бранденбургер та Б.Нейлбафф
Збалансована система показників	1995	Інститут Нолана Нортон / Д.Нортон, Р.Каплан
Управління результативністю, процес не управління	1996	Deloitte / К.Кокінз
Управління знаннями	1997	Accenture Institute for Strategic Change / Т.Давенпорт
Зона прибутковості	1998	Mercer Management Consulting / А.Сливоцький та Д.Моррісон
Стратегічні карти	2003	Інститут Нолана Нортон / Д.Нортон, Р.Каплан

Консалтинг може стосуватися як локальних суто економічних питань (фінансовий аналіз, бухгалтерія, аудит, оподаткування), так і глобальних управлінських проблем (стратегічний розвиток, реорганізація, інноваційний процес).

Залежно від рівня охоплення проблематики варто розрізняти консультування на:

- 1) Мікрорівні (з питань зменшення собівартості продукції та підвищення рівня прибутковості виробництва)
- 2) Макрорівні (з питань управління державними фінансами, фінансовим сектором, грошовим ринком, заощадженнями, вирішення екологічних проблем та ін.)
- 3) Мегарівні (з питань глобалізації та інтеграції, міжнародної торгівлі тощо)

Причини появи та розвитку консалтингу:

- розвиток ринку, процесів глобалізації та інтеграції
- загострення конкурентної боротьби та необхідність підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, конкурентоспроможності національної економіки, макроекономічної політики
- поява нових ризиків та загроз національній (у т.ч. економічній) безпеці
- необхідність вдосконалення принципів та методів управління
- зростання рівня управлінського досвіду та потреби у консультаційних послугах
- потреба у швидкому впровадженні в практику нових теоретичних знань у сфері управління

2.

Макроконсалтинг фінансового управління: суть, об'єкт, предмет

Макроекономічне консультування – це незалежна професійна діяльність консультантів, пов'язана з наданням послуг щодо оцінки макроекономічного середовища, тенденцій розвитку та їхнього впливу на управлінські рішення суб'єктів господарювання

Макроконсалтинг фінансового управління – це незалежна професійна діяльність консультантів, пов'язана з наданням послуг щодо оцінки макрофінансового середовища, тенденцій розвитку та їхнього впливу на прийняття управлінських рішень суб'єктами господарювання

Об'єкт дисципліни – фінансова система національної економіки

Предмет дисципліни – теоретико-методичний інструментарій здійснення консультаційної діяльності з проблем макрофінансового управління

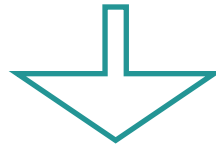
Мета дисципліни – формування у магістрів теоретичних та прикладних знань із здійснення аналізу, оцінки та надання консультацій щодо прийняття управлінських рішень у фінансовій сфері національної економіки

3.

Роль консультування в управлінні фінансами

Роль :

- забезпечення органів державної влади, підприємств, домогосподарств необхідною інформацією для прийняття рішень, пов'язаних із фінансами
- допомога в організації підтримки розвитку підприємств
- допомога у створенні сприятливого інвестиційного середовища
- допомога в отриманні міжнародних кредитів на вигідних умовах
- оцінка проблем та розробка шляхів їх вирішення
- проведення тренінгів та семінарів для підвищення кваліфікації
- підвищення іміджу клієнта та довіри до нього

оцінка проблем та можливостей, розробка рекомендацій та допомога в їх реалізації

Результати діяльності консультантів для клієнтів:

- збільшення обсягу продажу,
- підвищення кваліфікації персоналу,
- підвищення рівня обізнаності щодо ринку та конкурентів,
- покращення структури управління,
- поява нових партнерів,
- підвищення ефективності розподілу грошових потоків та управління
- попередження криз та уникнення загроз економічній безпеці

нові ідеї

**впевненість у
завтрашньому дні**

**У консультантів клієнти
купують**

**методики та
технології**

експертизи

**знання та
досвід**

Література для підготовки до семінарського заняття з теми

- 1.Верба В.А., Решетняк Т.І. Організація консалтингової діяльності : Навч. пос. – К.:КНЕУ, 2000. – 228 с. **(Розд. 1, а також стор. 61 – розгляньте ситуацію №1)**
- 2.Верба В.А. Управлінське консультування: концепція, організація, розвиток [Текст] : монографія / В. А. Верба ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2011. - 327 с.
- 3.Шишханов М. . Управленческий консалтинг [Текст] : словарь-справочник / М. О. Шишханов. - М. : Анкил, 2006. - 896 с.
- 4.Мідляр А. К. Поняття та зміст економічної категорії "управлінське консультування" / А. К. Мідляр // Економіка АПК. - 2009. - № 4. - С. 51-55.
- 5.Бетехтін О. В. Пріоритети розвитку консалтингових послуг в Україні [Текст] / О. В. Бетехтін // Інвестиції: практика та досвід. - 2010. - № 8. - С. 56-57.
- 6.Глазова, Л. Консалтинговые услуги на мировом рынке [Текст] / Л. Глазова // Человек и труд. - 2012. - № 3. - С. 69-72.
- 7.Жаліло Б. А. Консалтинг як інструмент сприяння інноваційному розвитку економіки [Текст] / Б. А. Жаліло // Проблеми науки. - 2009. - № 2. - С. 21-27.
- 8.Уткин Э. А. Консалтинг [Текст] : учебник / Э. А. Уткин. - М. : ТАНДЕМ : ЭКМОС, 1998. - 256 с.
- 9.Блок Питер. Безупречный консалтинг [Текст] / Питер Блок ; [пер. с англ. Л. Круглова-Морозова, Д. Раевской]. - 2-е изд. - СПб. : Питер, 2007. - 304 с.
- 10.Васильев Г.А. Управленческое консультирование: Учеб.пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности 06100 (Менеджмент организаций) / Г.А.Васильев, Е.М.Деева. – М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 255с.

Завдання на семінарське заняття

1. Підготувати доповіді на теми: «Етапи розвитку консалтингу у світі», «Особливості розвитку консалтингу в Україні»
2. Здійснити критичний аналіз літературних джерел щодо трактування суті консалтингу (вижимки із різних джерел літератури) – письмово в зошиті
3. Аналіз ситуації № 1 (стор 61, навч. посіб «Організація консалтингової діяльності» / Верба В.А., Решетняк Т.І.)
4. Підготувати міні-доповіді на вибір по управлінських консалтинговим концепціям, зокрема щодо змісту, ролі і т.д. (управлінські консалтингові концепції у табл. вище).
5. З приводу основних макропоказників, проаналізувати кейс та дати відповіді на запитання

Для підготовки доповідей, здійснення критичного аналізу необхідно обов'язково використовувати офіційні видання і посилатися на авторів та їхні праці (це можуть бути ксерокси/рохдруківки сторінок книг із зазначенням авторів, роздруківки з Інтернет із зазначенням авторів та їхніх праць, інформація з офіційних внутрішніх та міжнародних сайтів і т.д.)

Кейс. ВВП і рівень життя

На сьогодні часто постає питання: чи є ВВП адекватним вимірником рівня життя населення країни? У багатьох випадках статистика ВВП створює враження, що економічне становище поліпшується, в той час як більшість громадян на своєму повсякденному досвіді цього не відчують.

Крім того, зосередженість на зростанні ВВП призводить до протиріччя. Політичні лідери бачать своє завдання в стимулюванні економічного зростання. Але одночасно з цим громадяни вимагають від них і боротьби із забрудненістю повітря, говорять про необхідність зниження рівня шуму і підвищення якості води. Тим часом заходи, спрямовані на ці цілі, можуть призвести до зниження зростання ВВП (Стігліц Д. / Джозеф Стігліц // Відомості .- 2009.- 13 жовтня.)

Питання:

1. В чому недосконалість показника ВВП, як вимірника рівня життя?
2. Чому ряд країн (наприклад, Австралія, Корея) ввели в свою статистику показник "зелений ВВП"?

Карта самостійної роботи студента

№ семінарського (практичного, лабораторного) заняття	Форма самостійної роботи студента	Види семінарських (практичних, лабораторних) занять*	Максимальна кількість балів
За систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
Змістовий модуль №1			
1	Попередня підготовка з визначених питань	Колоквіум. Евристична бесіда	5
2	Попередня підготовка з визначених питань	Дискусія з елементами аналізу.	5
3	Підготовка навчального проекту – аналіз проблеми, розроблення концепцій проекту, визначення стандартів діяльності	Робота в малих творчих групах. Семінар-розгорнута бесіда	5
4	Відпрацювання виконання конкретних операцій Підготовка до модульної контрольної роботи №1	Міні-кейс. Модульна контрольна робота №1	5
Змістовий модуль №2			
5	Завчасна підготовка за визначеними темами Відпрацювання виконання конкретних операцій	Семінар-розгорнута бесіда. Міні-кейс.	5
6	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу	Дискусія з елементами аналізу. Робота в малих творчих групах	5
7	Завчасна підготовка з визначених питань	Семінар-конференція. Робота в малих творчих групах	5
8	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу Підготовка до модульної контрольної роботи №2	Семінар-конференція. Модульна контрольна робота №2	5
Усього балів за роботу на семінарських (практичних) заняттях			40
За виконання модульних (контрольних) завдань**			
Модуль №1	Написання модульної контрольної роботи		15
Модуль №2	Написання модульної контрольної роботи		15
Усього балів за модульний контроль			30
За виконання індивідуальних завдань***			
Види індивідуальних завдань			
1. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою			15
2. Написання реферату			15
3. Написання есе			15
3. Аналітичне завдання			15
4. Підготовка презентації за заданою тематикою			15
5. Переклад літературних джерел іншомовного походження за заданою проблематикою			15
Усього балів за виконання індивідуальних завдань			30
Разом балів за СРС			100